

To co, Fialo? Francie: 6,5 % zdražení elektřiny. Česko: 30,8 %. Důvod zde

- CZ24 News | 22. června 2022

ČESKO: Do začátku českého předsednictví v Radě EU už zbývá jen několik dní a česká vláda tak již sděluje, co bude jejími prioritami. Z vlády zaznívá, že půjde například o odolnost evropské ekonomiky, odolnost demokratických institucí, snahu ukončit válku vítězstvím Ukrajiny či energetickou soběstačnost. Právě v otázce energetiky by se podle ekonoma Lukáše Kovandy měla Fialova vláda inspirovat u končící předsednické Francie a omezit prodej elektřiny na burzu. Ukázal, proč v květnu elektřina ve Francii zdražovala jen o 6,5%, zatímco u nás o 30,8%.

Vláda pro nadcházející české předsednictví v Radě EU představuje hned několik priorit. Ty podle premiéra Fialy dosti souvisejí zejména s válkou na Ukrajině a jejími důsledky pro Evropu. Mezi českými prioritami má být strategická odolnost evropské ekonomiky, odolnost demokratických institucí, energetická soběstačnost a bezpečnost.

Evropskou ekonomickou odolnost podle Fialy posílí, když nebude tolik jako v minulosti závislá na nedemokratických zemích, které jsou nespolehlivé v kritických chvílích. „A nemůžeme riskovat, že při nějaké nové podobné mezinárodní krizi, jakou třeba způsobil covid, budeme v některých oblastech nedostatečně ekonomicky připraveni,“ [řekl premiér](#) v minulém týdnu po jednání s vedením Evropského parlamentu a ukázal například na nedostatek čipů.

Česká republika se bude podle ministra pro evropské záležitosti Mikuláše Beka při předsednictví zabývat také návrhem Evropské komise týkajícím se plurality médií či bude moderátorem debaty o právním státu.

Rovněž dle Fialy bude cílem českého předsednictví postupovat tak, abychom pomohli ukončit válku vítězstvím Ukrajiny a mohla začít poválečná obnova země.

Podle ekonoma Lukáše Kovandy by se však měla česká vláda prioritně zaměřit na to, jak Čechům zlevnit elektřinu, aniž by se stát zadlužoval. „Využijme předsednictví EU a vezměme si příklad z Francie,“ radí.

Opakuje přitom, že takzvaný úsporný energetický tarif, který připravuje Ministerstvo průmyslu a obchodu je „jen dalším dluhem“. „Neřeší podstatu drahých energií. Ceny energií přitom v EU zůstanou vysoké po několik let. Nelze po celou tu dobu maskovat drahou elektřinu a plyn na dluh budoucích generací, když už nyní vláda počítá až do roku 2025 se schodky státního rozpočtu kolem 300 miliard korun,“ ukazuje ekonom.

Během předsednictví by se dle jeho názoru vláda měla spolehnout na spojence jakými je například Polsko, a prosadit pozastavení systému emisních povolenek EU. „Ty představují nezanedbatelný náklad při výrobě elektřiny i pro společnosti typu ČEZ. Zdražující povolenky se pak promítají do vysokých cen burzovně prodávané elektřiny, od jejíž ceny se odvíjí cena elektřiny pro domácnosti,“ vysvětlil, proč by měl Fialův kabinet jednat. Ukázal také na častém spekulování s cenami povolenek, které vede ke zbytečnému růstu jejich cen.

Kompromisem by dle Kovandy v případě neprosazení stopky systému emisních povolenek mohlo být alespoň navýšení jejich obchodovaného objemu, což by v důsledku snížilo cenu elektřiny.

Vzhlednout by měla vláda také k Francii, od níž ČR předsednictví v Radě EU přebírá. Po vzoru Francie a s odvoláním na mimořádnou situaci války by totiž dle Kovandy vláda měla určit, že například 40 procent jaderné elektřiny, kterou vyrobí ČEZ, se bude prodávat dodavatelům energií v ČR za pevnou cenu. „Pokud by burzovní cena byla nad touto pevnou cenou, platila by pevná cena. Pokud by tržní cena klesla pod pevnou cenu, platila by tržní cena,“ shrnuje s dodatkem, že by tak vláda využila svého 70% podílu v ČEZu.

Pevná cena by byla určena třeba na průměru let 2015 až 2019. „Ani tehdy se ČEZ nijak finančně nehroutil. Navíc by mu nyní vláda zajistila odnětí nebo snížení nákladu v podobě emisních povolenek,“ míní Kovanda.

Za tržní cenu by se potom dle ekonoma měl prodávat akorát zbytek elektřiny, jejíž cena je nyní natolik vysoká, že by to kompenzovalo ztrátu plynoucí z levnější energie pro české domácnosti. Kovanda na příkladu Francie ukázal, že tamní „protějšek ČEZu“, kterým je společnost EdF, vlastněná ze zhruba 84 procent francouzskou vládou, do loňska prodával za pevnou, vládou regulovanou cenu zhruba čtvrtinu své jaderné elektřiny, a to dodavatelům energií doma ve Francii.

Za tržní cenu Francouzi odebírali elektřinu jen tehdy, když byla tato cena pod tou tržní.

„Tento systém je klíčovým vysvětlením toho, proč letos v květnu podle dat Eurostatu zdražovala elektřina ve Francii jen o 6,5 procenta, zatímco v Česku o 30,8 procenta,“ uzavírá ekonom.

Cena elektřiny by tak prý při aplikaci francouzské strategie u nás klesla významně níže a zároveň by nedošlo na nijak hrozivé ztráty pro ČEZ nebo by také v naší ekonomice klesly inflační tlaky a zadlužování státu, které je plánované kvůli úspornému tarifu z pera ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkely (za STAN) – právě to by dle ekonoma znamenalo i odvrácení nutnosti zvednout v budoucnu daně, abychom měli na rostoucí dluhy.

Jak Čechům zlevnit elektřinu, aniž by se stát zadlužoval. Využijme předsednictví EU a vezměme si příklad z Francie...

Dal jsem dohromady stručný návrh, uvítám konstruktivní kritiku a připomínky. Děkuji.
pic.twitter.com/edJ7FfH5qn

— Lukáš Kovanda (@LukasKovanda) [June 21, 2022](#)

[ZDROJ](#)